

[Johan Poulsen.]

skoleordning for Færøerne var folkeskoleloven af 1. marts 1854. Denne lov er i det store og hele erstattet af senere bestemmelser, dog er enkelte bestemmelser gældende endnu. For Thorshavns kommuneskoles vedkommende blev der ved bekendtgørelse af 1896 indført betydningsfulde og dybtgående ændringer, for Færøernes mellem- og realskole gælder nu bekendtgørelse af 1910, og for bygdeskolernes vedkommende er det anordningen af 16. januar 1912, der er den gældende.

Der er med mellemrum sket ændringer i og tilføjelser til nævnte anordningsbestemmelser, således i 1920, 1931 og 1938, uden at der har været tale om egentlige reformer.

De for folkeskolens styrelse gældende bestemmelser indeholdes i lov af 28. februar 1872 om de færøske landkommuners styrelse, i lov af 20. maj 1933 om skolekommissioner i landkommunerne på Færøerne og for Thorshavns vedkommende i lov af 27. maj 1908 om byen Thorshavns kommunale styrelse samt spredte bestemmelser i loven af 1854, bekendtgørelsen af 1910 og anordningen af 1912. Med hensyn til lærerlønnsområdet gælder nu lov nr. 210 af 18. maj 1960, og i henhold til lov nr. 140 af 31. marts 1960 er der ved at blive indført skolelægeordning på Færøerne.

Af det anførte vil fremgå, at lovgivningen vedrørende den færøske folkeskole, ja, vedrørende det færøske skolevæsen som helhed, har været ret spredt og brudstykkeagtig. Den af den færøske skoledirektion nedsatte kommission var derfor under sit arbejde med at gennemgå den gældende skolelovgivning ikke længe om at finde ud af, at en generel revision af hele lovgivningen var nødvendig.

Reglerne om skolens ordning er i den gældende lovgivning sammenkædet med regler om skolevæsenet i øvrigt, navnlig om folkeskolens styrelse og tilsyn, hvorfor kommissionen for at gøre lovgivningen mere overskuelig og udtømmende bestemte sig for at samle den her omtalte lovgivning i et lovforslag. Dette synspunkt: for Færøernes vedkommende at fastsætte de til folkeskoleloven og tilsynsloven svarende regler under ét i en særlig lov, har også fået undervisningsministeriets støtte.

Ved udarbejdelsen af forslaget bestem-

melser vedrørende skolens struktur har kommissionen i vidt omfang kunnet drage nytte af de overvejelser og erfaringer, der ligger til grund for den i 1958 vedtagne ændring i den danske skoles opbygning. Som det fremgår af lovforslaget, er den i den danske folkeskole nu indførte skoleordning: en 7-klasset hovedskole med en 3-årig eksamensafdeling som overbygning, foreslået gennemført generelt for alle færøske skoler med eksamensafdeling. Som det fremgår af betænkningen, har et af kommissionens hovedsynspunkter været, at det var af afgørende betydning, at en eksamen fra den færøske skole kan anerkendes og benyttes på linje med en tilsvarende eksamen fra rigets andre dele også uden for Færøerne.

Et andet hovedspørgsmål vedrørende hovedskolen har været en undersøgelse af mulighederne for en forøgelse af elevernes samlede timetal i de 7 skoleår i de mindre og små bygdeskoler. Ifølge lovforslagets § 14 fastsættes normen for elevernes samlede timetal i de 7 skoleår til 6 480; denne norm opfyldes allerede af Thorshavns kommuneskole og af de købstadordnede skoler på bygd. Derimod er det af de bygdeordnede skoler kun de 7-klassede skoler, der når op på et elevtimetal gennem 7 år på 6 480. Ved de øvrige bygdeskoler varierer elevtimetallet efter antallet af lærere og klasser ved de enkelte skoler, og ved en del små skoler er elevtimetallet under halvdelen. Ved 30 skoler med halv lærerkraft — d. v. s. 1 lærer, der besørger 2 skoler — ligger elevtimetallet således på 2 300 - 2 600 timer, medens det i 5 skoler med $\frac{1}{3}$ lærerkraft er helt nede på 1 500-1 800 timer. Den opstillede norm vil derfor ikke kunne opfyldes straks fra lovens ikrafttræden, for så vidt angår de bygdeordnede skoler, men må for disse være målet. Skoledirektionen kan, når særlige forhold gør sig gældende, dispensere herfra, men en dispensation kan kun gives tidsbegrænset, for højst 3 år ad gangen.

Som et middel til at øge det årlige elevtimetal ved de mindre og små bygdeskoler foreslås bestemmelser om centralisering, bl. a. ved etablering af skoler eller dele af skoler, der er fælles for flere skoledistrikter, eller gennem skoleforbund for flere kommuner.